

Ulkomaista syntyperää olevien nuorten hyvinvointi Kouluterveyskyselyssä vuonna 2017

Päälöydökset

- Ulkomaista syntyperää olevat nuoret eivät ole yhtenäinen ryhmä. Ryhmän sisältä löytyy merkittäviä hyvinvointieroja mm. poikien ja tyttöjen väliltä.
- Ulkomaista syntyperää olevat, ulkomailla syntyneet nuoret elävät muita nuoria useammin turvattomassa kasvuympäristössä. He kokevat enemmän toistuvaa koulukiusaamista ja fyysistä väkivaltaa. Noin kolmannes on kokenut syrjivää kiusaamista.
- Keskusteluvaikkeudet vanhempien kanssa ovat yleisempiä ulkomaista syntyperää olevilla kuin muilla nuorilla.
- Ulkomaista syntyperää olevat, ulkomailla syntyneet nuoret kokevat terveytensä muita nuoria huonommaksi ja heillä on enemmän ahdistuneisuusoireilua.
- Lähes kolmannes ulkomailla syntyneistä, ulkomaista syntyperää olevista pojista ja viidennes tytöistä on ilman läheistä ystävää.

JOHDANTO

Kouluterveyskysely on tuottanut vuodesta 2013 lähtien seurantatietoa ulkomaista syntyperää olevien nuorten hyvinvoinnista, terveydestä, koulunkäynnistä ja tuen tarpeista. Vuonna 2017 kysely toteutettiin ensimmäistä kertaa suomen ja ruotsin lisäksi myös englannin, venäjän ja saamenkielisenä, jolloin entistä useammalla nuorella oli mahdollisuus osallistua kyselyyn.

Ulkomaista syntyperää olevien nuorten määrä Suomessa on kasvanut. Vuonna 2015 kaikista 15–29-vuotiaista kahdeksan prosenttia oli ulkomaista syntyperää, kun koko väestössä ulkomaista syntyperää olevien osuus oli kuusi prosenttia. Ulkomaista syntyperää olevien nuorten määrän on ennustettu lisääntyvän lähivuosina. (Tilastokeskus 2017.)

Ulkomaista syntyperää olevat eivät ole yhtenäinen ryhmä, sillä nuoret tulevat Suomeen eri syistä, eri maista ja erilaisista kulttuureista. Eroja nuorten keskuudessa voi olla taustamaaryhmien ja sukupuolten välillä. Kuten koko väestössä, ulkomaista syntyperää olevien nuorten hyvinvointiin vaikuttavat myös sosioekonomiset tekijät.

Tietoa ulkomaista syntyperää olevien nuorten hyvinvoinnista tarvitaan, jotta voidaan entistä paremmin tunnistaa erilaisia nuorten terveyteen ja hyvinvointiin liittyviä erityispiirteitä. Kehittämällä tämän tiedon pohjalta nuorille ja heidän perheilleen suunnattuja palveluja ja oikea-aikaista tuen kohdentamista, voidaan samalla kaventaa tunnistettuja terveys- ja hyvinvointieroja ja edistää yhdenvertaisuuden toteutumista. Tietoa tarvitaan palvelujen kehittämisessä ja seurannassa sekä alueellisella että kansallisella tasolla.

Tässä julkaisussa tarkastellaan perusopetuksen 8. ja 9. vuosiluokilla olevien ulkomaista syntyperää olevien nuorten perhetaustaa sekä kasvuympäristön turvallisuutta ja hyvinvoinnin tilaa keskeisimpien seurantatietoa tuottavien avainindikaattorien avulla. Tarkastelu perustuu Kouluterveyskysely -aineistoihin vuosilta 2013–2017. Aineisto luokiteltiin nuoren sekä hänen vanhempiansa syntymämaan mukaan neljään ryhmään: 1) suomalainen syntyperä (mukana Suomessa syntyneiden vanhempien Suomessa tai muualla syntyneet nuoret), 2) toinen vanhemmista ulkomaalaistaustainen, 3) ulkomaalaistaustainen, syntynyt Suomessa ja 4) ulkomaalaistaustainen, syntynyt ulkomailla. ”Ulkomaalaistaustainen” viittaa siihen, että nuoren molemmat vanhemmat ovat syntyneet muualla kuin Suomessa.

Kirjoittajat:

Nina Halme
erikoistutkija, THL

Hannamaria Kuusio
erikoistutkija, THL

Outi Kanste
erikoistutkija, THL

Rika Rajala
tutkija, THL

Reija Klemetti
tutkimuspäällikkö, THL

Johanna Seppänen
erikoistutkija, THL

Näin tutkimus tehtiin

Tutkimus perustuu Kouluterveyskysely -aineistoihin vuosilta 2013, 2015 ja 2017. Kouluterveyskysely on koko maan kattava väestötutkimus, jossa kerätään laajasti tietoa nuorten hyvinvoinnista, terveydestä ja palveluista. Tässä raportissa käsitellään perusopetuksen 8. ja 9. vuosiluokkien oppilaiden vastauksia. Vuonna 2013 nuorten vastausaktiivisuus oli 84 %, vuonna 2015 se oli 64 % ja vuonna 2017 vastausaktiivisuus oli 63 %. Pojat ja tytöt vastasivat lähes yhtä aktiivisesti.

Kysely on suunnattu perusopetuksen piirissä oleville, jonka vuoksi esimerkiksi valmistavassa opetuksessa olevat nuoret eivät ole mukana tutkimuksessa. Myös kielen osaamattomuus tai kielivaikeudet ovat saattaneet vaikeuttaa ulkkomaista syntyperää olevien nuorten vastaamista.

Nuoret vastaavat kyselyyn koulussa, yhden oppitunnin aikana ja opettajan valvonnassa. Vastaaminen tapahtuu nimettömästi ja se on oppilaille vapaaehtoista.

Aineisto luokiteltiin nuoren sekä hänen vanhempiansa syntymämaan mukaan neljään ryhmään:

1. suomalainen syntyperä
  - a. itse ja molemmat vanhemmat syntyneet Suomessa
  - b. itse syntynyt muualla tai oma syntymämaa puuttuu, molemmat vanhemmat syntyneet Suomessa
  - c. itse syntynyt Suomessa ja ainoa vanhempi syntynyt Suomessa
2. toinen vanhemmista ulkomaalaistaustainen
  - a. itse syntynyt Suomessa, vanhemmista toinen syntynyt Suomessa ja toinen muualla
  - b. itse syntynyt muualla, vanhemmista toinen syntynyt Suomessa, toinen muualla
  - c. oma syntymämaa puuttuu, vanhemmista toinen syntynyt Suomessa, toinen muualla
  - d. itse syntynyt muualla, ainoa vanhempi Suomessa
3. ulkkomaalaistaustainen, syntynyt Suomessa
  - a. itse syntynyt Suomessa, molemmat vanhemmat syntyneet muualla
  - b. itse syntynyt Suomessa, ainoa vanhempi muualla
4. ulkkomaalaistaustainen, syntynyt ulkomailla
  - a. itse syntynyt muualla, samoin molemmat vanhemmat
  - b. itse syntynyt muualla, samoin ainoa vanhempi

TULOKSET

Ulkkomaista syntyperää olevat eivät ole yhtenäinen ryhmä

Ulkkomaista syntyperää olevien nuorten osuus Kouluterveyskyselyn vastaajista on hieman lisääntynyt neljän viimeisen vuoden aikana. Vuoden 2017 aineistosta ulkkomaista syntyperää oli 13 prosenttia vastanneista, kun heitä vuonna 2013 oli 11 prosenttia.

Suurin osa ulkkomaista syntyperää olevista nuorista on itse syntynyt Ruotsissa, Venäjällä, Virossa tai Somaliassa tai hänen vanhempansa on syntynyt jossain edellä mainitussa maassa (taulukko 1).

Taulukko 1. Nuoren ja hänen vanhempansa syntymämaa Kouluterveyskyselyssä vuosina 2013–2017 (lkm)

Syntymämaa	2013			2015			2017		
	Nuori	Äiti	Isä	Nuori	Äiti	Isä	Nuori	Äiti	Isä
Suomi	92121	88921	88418	46562	44894	44383	65131	62695	61857
Ruotsi	322	1389	1177	185	744	687	306	1127	1068
Viro	488	768	582	326	483	370	577	766	599
Venäjä ¹	654	1329	862	362	716	471	551	1217	784
Entinen Jugoslavia							106	204	194
Somalia	520	734	742	401	483	485	366	446	432
Irak	274	356	417	230	295	281	141	229	265
Iran							82	111	136
Afganistan							159	169	186
Kiina	187	244	258	178	183	197	242	195	162
Thaimaa	286	375	193	225	243	130	230	276	94
Vietnam							144	247	245
Jokin muu Euroopan maa	535	524	895	420	411	714	414	340	639
Jokin muu maa	1115	1643	2427	688	1022	1381	1051	1279	1775
Yhteensä	96502	96283	95971	49577	50404	49099	69500	69301	68436

¹ Venäjä tai entinen Neuvostoliitto

Vuoden 2017 Kouluterveyskyselyyn vastanneista nuorista 87 prosenttia oli suomalaista syntyperää. Nuoria, joiden vanhemmista toinen oli ulkkomaalaistaustainen, oli seitsemän prosenttia, Suomessa syntyneitä ulkkomaalaistaustaisia nuoria kaksi prosenttia ja ulkomailla syntyneitä ulkkomaalaistaustaisia nuoria neljä prosenttia. Etenkin ulkomailla syntyneiden nuorten osuus vastaajista on kasvanut. Vuonna 2013 ulkkomaista syntyperää olevia, ulkomailla syntyneitä nuoria oli kaksi prosenttia. (Taulukko 2.)

Taulukko 2. Nuorten syntyperä Kouluterveyskyselyssä vuosina 2013–2017 (lkm)

	2013			2015			2017		
	Pojat	Tytöt	Yht.	Pojat	Tytöt	Yht.	Pojat	Tytöt	Yht.
Suomalainen syntyperä	42811	43254	86065	21195	22016	43211	28643	31263	60210
Toinen vanhemmista ulkkomaalaistaustainen	2797	3175	5972	1568	1786	3354	2352	2718	5107
Ulkomaalaistaustainen, syntynyt Suomessa	864	777	1641	476	546	1022	631	732	1375
Ulkomaalaistaustainen, syntynyt ulkomailla	1640	1144	1784	1269	700	1969	1553	1100	2691

Taulukko 3. Nuorten tausta syntyperän mukaan (%) Kouluterveyskysely 2017 -aineistossa

	Suomalainen syntyperä	Toinen vanhemmista ulkomaalaistaustainen	Ulkomaalaistaustainen, syntynyt Suomessa	Ulkomaalaistaustainen, syntynyt ulkomailla
Asumisjärjestelyt				
Asuu molempien vanhempien kanssa	70,3	60,9	71,0	63,3
Asuu vanhempien luona vuorotellen, vanhemmat eivät asu yhdessä	14,4	13,4	6,7	5,4
Asuu vain yhden vanhemman kanssa	14,0	23,6	19,6	21,2
Ei asu vanhempien kanssa	1,3	2,1	2,7	10,2
Äidin koulutus				
Perusaste	5,2	7,9	19,1	26,1
Keskiaste	54,3	47,0	44,2	40,6
Korkea-aste	40,6	45,1	36,7	33,4
Toimintarajoite¹				
Ei toimintarajoitetta	86,2	81,0	79,7	69,0
Toimintarajoite	13,8	19,0	20,3	31,0

¹ Nuoren oman arvion mukaan paljon vaikeuksia tai ei pysty lainkaan vähintään yhdellä toiminnallisella ulottuvuudella: näkeminen, kuuleminen, liikkuminen, muistaminen, uusien asioiden oppiminen, keskittyminen. Ryhmien väliset erot tilastollisesti erittäin merkitseviä (p<0,001).

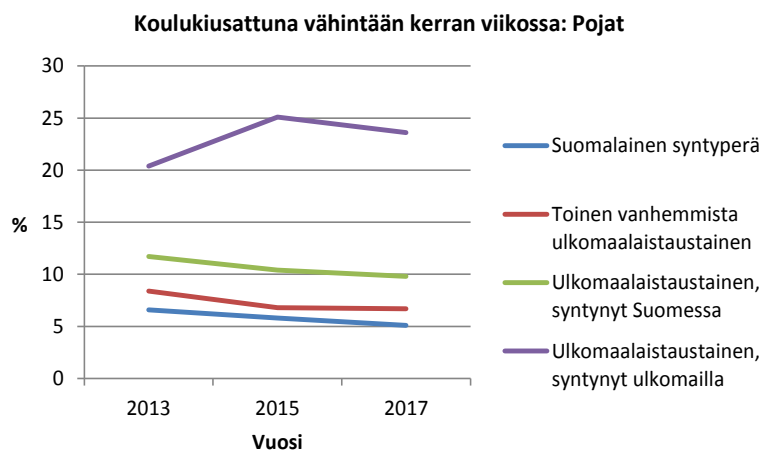
Ulkomaista syntyperää oleville nuorille oli muita nuoria tyypillisempää, että he asuivat vain yhden vanhemman kanssa tai eivät asuneet vanhempiensa kanssa (Taulukko 3). Äidin koulutustaso oli keskimäärin alhaisempi ulkomaalaistaustaisilla nuorilla verrattuna suomalaista syntyperää oleviin nuoriin sekä nuoriin, joiden toinen vanhempi oli ulkomaalaistaustainen. Kuitenkin yli 70 prosentilla ulkomailla syntyneiden nuorten äideistä oli joko keskiasteen tai korkea-asteen koulutus.

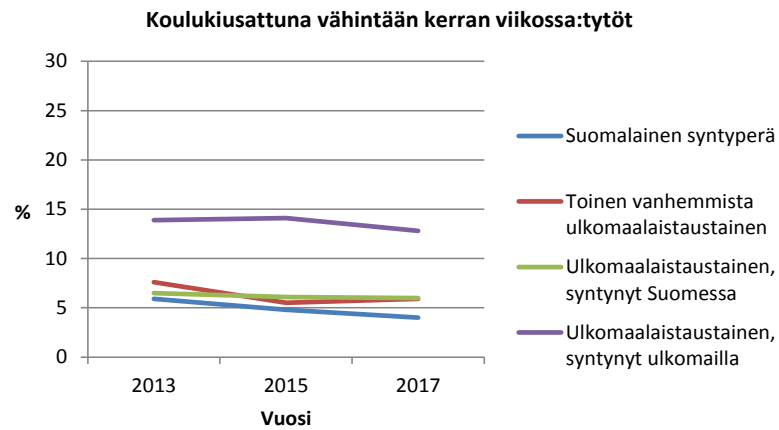
Vakavia toimintarajoitteita, kuten vaikeuksia näkemisessä, kuulemisessa, liikkumisessa, muistamisessa, uusien asioiden oppimisessa tai keskittymisessä, esiintyi kolmanneksella ulkomailla syntyneistä nuorista. Toimintarajoitteita esiintyi ulkomaalaistaustaisilla nuorilla huomattavasti useammin kuin muilla nuorilla. (Taulukko 3.)

Kiusaaminen ja väkivalta yleisempää ulkomaista syntyperää olevilla nuorilla

Koulukiusaaminen kohdistui erityisesti etenkin ulkomailla syntyneisiin nuoriin ja poikiin useammin kuin tyttöihin. Vuonna 2017 ulkomailla syntyneistä pojista 24 prosenttia ja tytöistä 13 prosenttia koki toistuvaa koulukiusaamista. Suomalaisista syntyperää olevien nuorten osalta poikien vastaava osuus oli viisi ja tyttöjen neljä prosenttia. Erot koulukiusaamisessa eri ryhmien välillä ovat pysyneet lähes yhtä suurina neljän viime vuoden aikana. (Kuvio 1.)

Koulukiusaamista kuvaava indikaattori ilmaisee koulukiusaamisen kohteeksi vähintään kerran viikossa lukukauden aikana joutuneiden nuorten osuuden. Kiusaamista on esimerkiksi töniminen, lyöminen, haukkuminen, yksin jättäminen tai mikä tahansa sellainen toiminta, jolla pyritään vahingoittamaan tai loukkaamaan toista. Kiusaamista on myös eristäminen luokan tai ryhmän sosiaalisesta kanssakäymisestä.

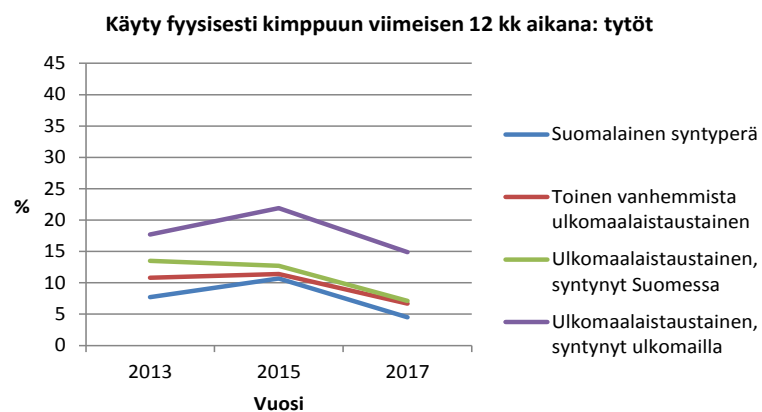
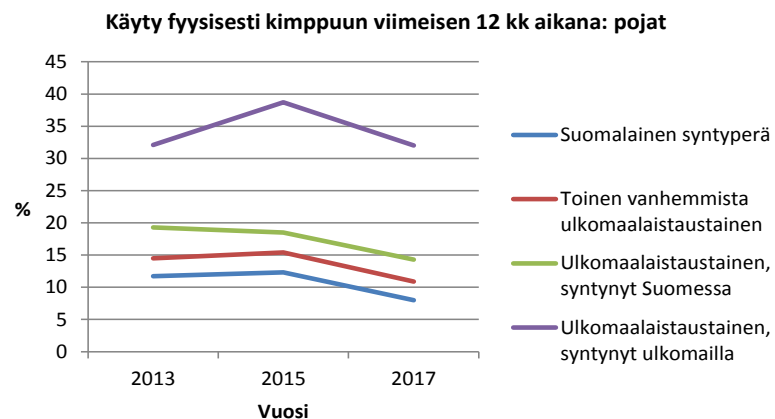

Kuvio 1. Vähintään kerran viikossa koulukiusattujen nuorten osuus syntyperän mukaan vuosina 2013–2017

Vuonna 2017 ulkomaalaistaustaisista pojista 26–34 prosenttia ja tytöistä 26–35 prosenttia oli tullut kiusatuksi koulussa tai vapaa-ajalla ihonvärin, kielen tai ulkomaalaisen taustansa vuoksi.

Viimeisen vuoden aikana ulkomailla syntyneiden nuorten kimppuun oli käyty esimerkiksi lyöden, potkien tai asetta käyttäen huomattavasti useammin kuin muiden nuorten kimppuun. Ulkomailla syntyneistä pojista näin kertoi yli kolmannes ja tytöistä 15 prosenttia. Vastaavat luvut suomalaista syntyperää olevilla olivat kahdeksan ja viisi prosenttia. Ilmiön yleisyydessä ei ole tapahtunut suuria muutoksia viimeisten vuosien aikana. Myös erot eri ryhmien välillä ovat pysyneet lähes samansuuruisina. (Kuvio 2.)

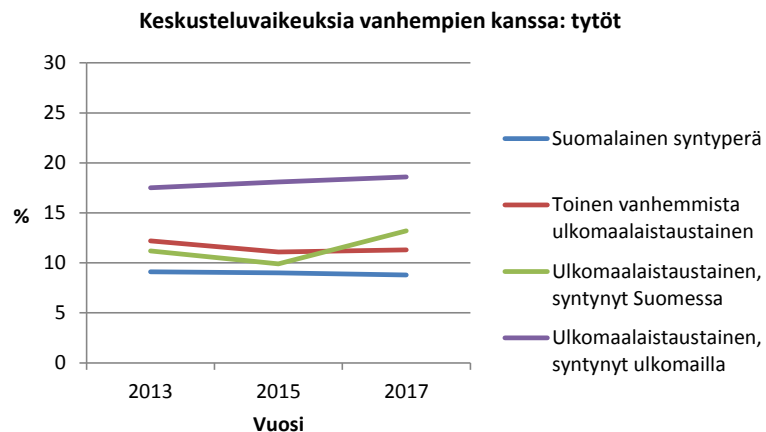
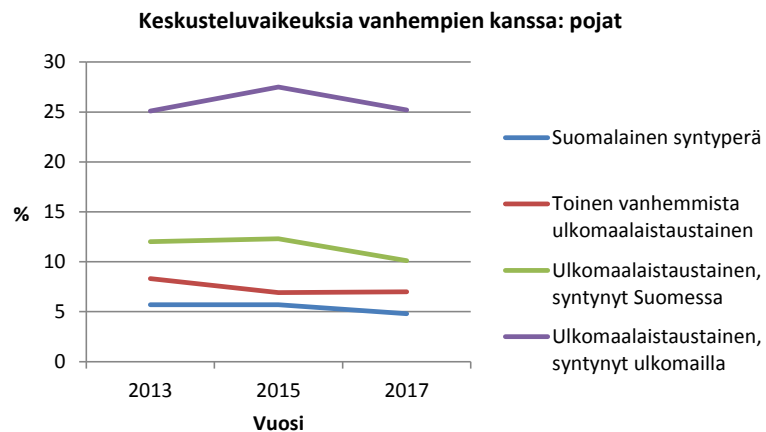
Kuvio 2. Nuorten osuus, joiden kimppuun käyty fyysisesti viimeisen 12 kk aikana syntyperän mukaan vuosina 2013–2017

Vanhemman ja nuoren välisellä toimivalla keskusteluyhteydellä on suojaavia vaikutuksia ja se kannattelee nuorta monissa vaikeuksissa. Keskusteluvaikudet ovat yhteydessä muun muassa nuorten masennus- ja ahdistuneisuusoireiluun. (Wargh ym. 2015).

Keskusteluvaikeuksia vanhempien kanssa

Keskusteluvaikeuksia vanhempien kanssa esiintyi enemmän ulkomailla syntyneillä ulkomaalaistaustaisilla kuin muilla nuorilla ja pojilla enemmän kuin tytöillä. Ulkomailla syntyneistä pojista 25 prosenttia ja tytöistä 19 prosenttia koki, ettei juuri koskaan pysty keskustelemaan omista asioistaan vanhempiensa kanssa. Suomalaista syntyperää olevista pojista viisi ja tytöistä yhdeksän prosenttia koki keskusteluvaikeuksia vanhempiensa kanssa.

Keskusteluvaikeuksien määrässä ei ole tapahtunut suurta muutosta viimeisen neljän vuoden aikana. (Kuvio 3.)

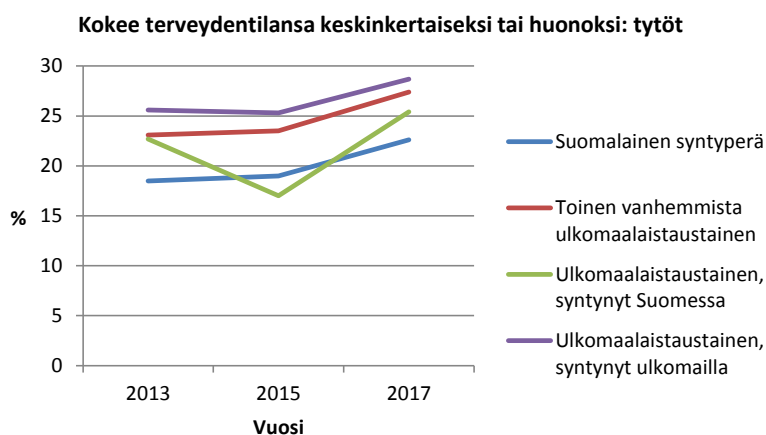
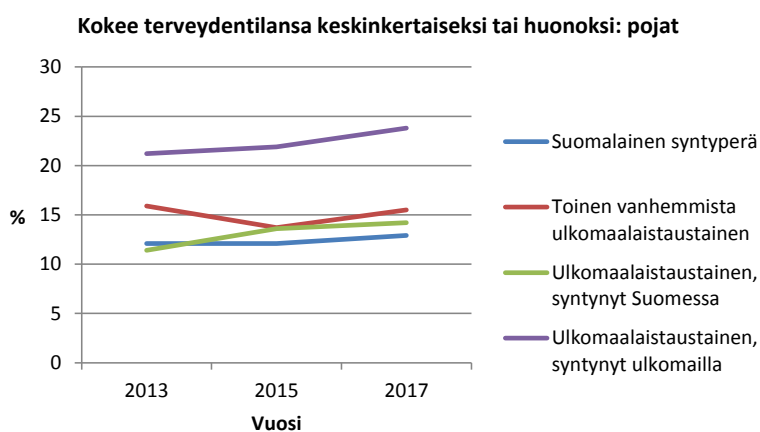

Kuvio 3. Keskusteluvaikeuksia vanhempien kanssa kokeneiden nuorten osuus syntyperän mukaan vuosina 2013–2017

Selvät erot terveydessä ja hyvinvoinnissa

Koetulla terveydellä tarkoitetaan vastaajan ilmaisemaa kokemusta omasta yleisestä terveydentilastaan. Koettu terveys ennustaa yleisesti toimintakykyä ja terveyspalvelujen käyttöä väestössä.

Ulkomaista syntyperää olevat nuoret kokivat terveydentilansa muita nuoria huonommaksi ja tytöt useammin kuin pojat. Vuonna 2017 ulkomaista syntyperää olevista, ulkomailla syntyneistä pojista 24 ja tytöistä 29 prosenttia koki terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi. Ero on merkittävä suomalaista syntyperää oleviin nuoriin verrattuna. Suomalaista syntyperää olevista pojista 13 ja tytöistä 23 prosenttia koki terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi. Koetussa terveydentilassa ei ole tapahtunut myönteistä kehitystä vuoteen 2013 verrattuna. (Kuvio 4.)

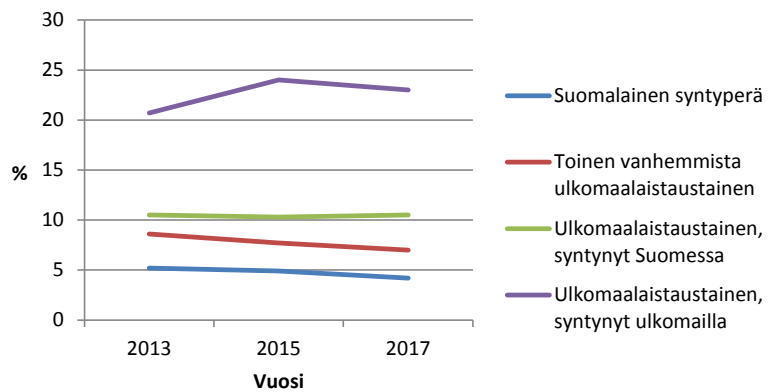
Mielenterveys- ja päihdehäiriöt aiheuttavat pääosan nuorten terveyshaitoista ja ovat merkittävä syrjäytymisen ja pitkäaikaisen työkyvyttömyyden riskitekijä. Keskimäärin puolet elämänaikaisista mielenterveyden häiriöistä puhkeaa keskinuoruuteen mennessä ja kolme neljästä ennen 25 vuoden ikää. Nuorten mielenterveyden ongelmiin liittyy usein vahingollista terveyskäyttäytymistä, kuten tupakointia, runsasta alkoholin käyttöä ja huumeiden kokeilua. (Marttunen & Haravuori 2015.)

Kuvio 4. Terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi kokeneiden nuorten osuus syntyperän mukaan vuosina 2013–2017

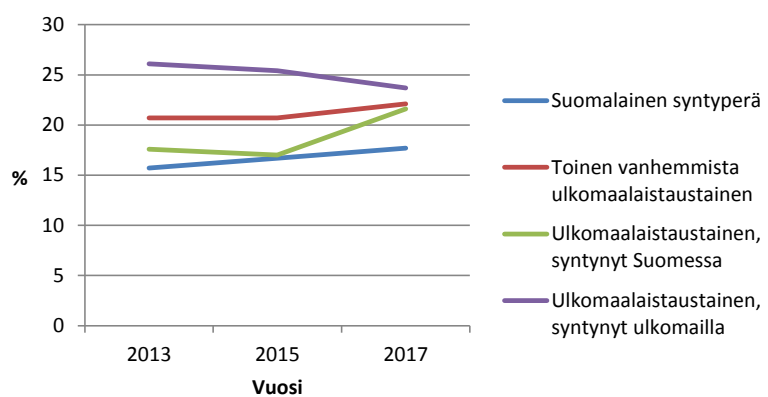
Ahdistuneisuusoireilu oli yleisempää ulkomaista syntyperää olevilla, ulkomailla syntyneillä kuin muilla nuorilla. Vuonna 2017 ulkomailla syntyneistä tytöistä 24 ja pojista 23 prosentilla oli kohtalaista tai vaikeaa ahdistuneisuutta. Tyttöjen ja poikien ahdistuneisuusoireilun yleisyydessä ei ollut eroa. Tulos poikkeaa muista ryhmistä, joissa kohtalaista tai vaikeaa ahdistuneisuutta esiintyi tytöillä enemmän kuin pojilla. (Kuvio 5.)

Nuorten ahdistuneisuutta arvioitiin Generalized Anxiety Disorder (GAD-7) -mittarilla. Mittari sisältää seitsemän väittämää, joissa kysytään kuinka usein (saaden arvot 0–3) erilaiset ahdistusoireet ovat vaivanneet nuorta lomakkeen täyttöä edeltäneen kahden viikon aikana (ahdistuneisuuden tunteet, murehtimistaipumus, rentoutumisvaikeus, levottomuus, ärtyneisyys, katastrofiojattelu). Summapistemäärä ≥ 10 GAD-7 -mittarilla tulkitaan kohtalaiseksi tai vaikeaksi ahdistuneisuudeksi ja se viittaa myös yleisen ahdistuneisuushäiriön mahdollisuuteen.

Kohtalainen tai vaikea ahdistuneisuus: pojat

Kohtalainen tai vaikea ahdistuneisuus: tytöt

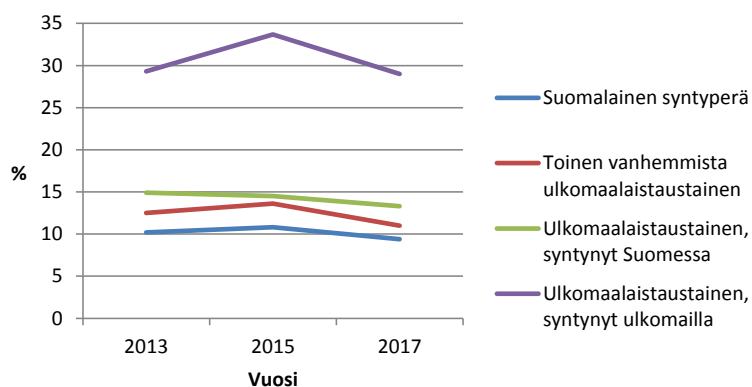

Kuvio 5. Kohtalaista tai vaikeaa ahdistuneisuutta kokeneiden nuorten osuus syntyperän mukaan vuosina 2013–2017

Yksinäisyys on subjektiivinen negatiivinen ja kuormittava olotila, jota voi kokea vaikka olisi ihmisten ympäröimänä. Toisaalta vaikka olisi yksin, ei välttämättä ole yksinäinen. Suurimmalla osalla nuorista yksinäisyyden tunne on ohimenevää. Huomattavan suuri osa nuorista kokee kuitenkin pitkäaikaisista yksinäisyyttä, joka heikentää elämänlaatua ja hyvinvointia, ja on riskitekijä psyykkiselle ja fyysiselle terveydelle. (Junttila 2015).

Ulkomaista syntyperää olevat nuoret olivat muita nuoria useammin ilman läheistä ystävää ja pojat useammin kuin tytöt. Ulkomaalaistaustaisista, ulkomailla syntyneistä pojista lähes kolmannes (29 %) ja tytöistä 17 prosenttia oli vailla läheistä ystävää. Suomalaista syntyperää olevista pojista yhdeksällä ja tytöistä kuudella prosentilla ei ollut läheistä ystävää. Ilman ystävää oleminen ei ole oleellisesti vähentynyt neljän viimeisen vuoden aikana. (Kuvio 6.)

Ei yhtään läheistä ystävää: pojat

KIRJALLISUUTTA

Castaneda A ym. 2017. Suomen ulkomaalaistaustaisen väestön terveyden edistämiseen liittyvät erityiskysymyksiä Duodecim 133: 993-1001.

Junttila N. 2015. Kavereita nolla. Lasten ja nuorten yksinäisyys. Tammi.

Klemetti R & Seppänen J & Matikka A & Surcel H-M. 2017. Ulkomaalaistaustaisten nuorten seksuaalija lisääntymisterveystietämys Kouluterveyskyselyssä 2015. Sosiaalilääketieteellinen Aikakauslehti 54: 209–225.

Marttunen M & Haravuori H. 2015. Nuorison tilanne – miksi nuoret syrjäytyvät vai syrjäytyvätkö? Teoksessa. Partanen A ym. (toim.) Mielenterveys- ja päihdesuunnitelma 2009-2015: Miten tästä eteenpäin. Työpäpaperi 20. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos.

Matikka A ym. 2014. Maahanmuuttajataustaisten 8. ja 9. – luokkalaisten hyvinvointi. Kouluterveyskysely 2013. Raportti 26. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos.

Wargh M ym. 2015. 8. ja 9. luokkalaisten itsearvioitu masentuneisuus ja perhetekijät. Sosiaalilääketieteellinen Aikakauslehti 52: 78–90.

Wikström K ym. (toim.) 2014. Maahanmuuttajataustaisten nuorten terveys ja hyvinvointi - tutkimus pääkaupunkiseudun somali- ja kurditaustaisista nuorista. Työpäpaperi 17. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos.

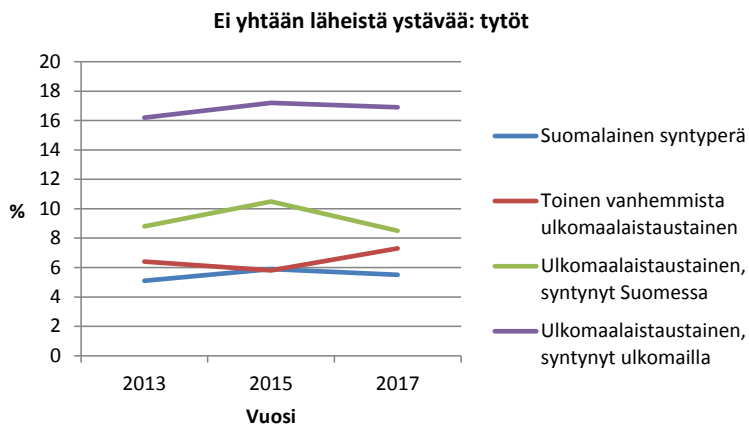
Tämän julkaisun viite: Halme N, Kuusio H, Kanste O, Rajala R, Klemetti R, Seppänen J. Ulkomaista syntyperää olevien nuorten hyvinvointi Kouluterveyskyselyssä vuonna 2017. Tutkimuksesta tiiviisti 26, syyskuu 2017. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos, Helsinki.

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos
PI 30 (Mannerheimintie 166)
00271 Helsinki
Puhelin: 029 524 6000

ISBN 978-952-302-910-1 (verkko)
ISSN 2323-5179

<http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-302-910-1>

www.thl.fi/kouluterveyskysely/tulokset

Kuvio 6. Ilman läheistä ystävää olevien nuorten osuus syntyperän mukaan vuosina 2013–2017

PÄÄTELMÄT

Vuoden 2017 kouluterveyskyselyn tulokset vahvistavat aikaisempia tutkimustuloksia, joiden mukaan ulkomaista syntyperää olevien nuorten hyvinvointi ja terveys poikkeavat suomalaista syntyperää olevien hyvinvoinnista (Klemetti ym. 2017, Matikka ym. 2014, Wickström ym. 2014).

Ulkomailla syntyneet nuoret kokevat terveytensä useammin heikommaksi ja heillä esiintyy enemmän ahdistuneisuusoireilua kuin muilla ryhmillä. Ulkomaila syntyneet nuoret ovat myös muita nuoria useammin ilman ystäviä ja kokevat useammin toistuvaa koulukiusaamista ja fyysistä väkivaltaa. Myös sukupuolten väliset erot ulkomailla syntyneiden nuorten välillä ovat suuria. Ulkomailla syntyneitä poikia kiusataan huomattavasti useammin kuin tyttöjä, vaikka myös ulkomailla syntyneisiin tyttöihin kohdistuu koulukiusaamista useammin kuin suomalaista syntyperää oleviin tyttöihin. Huolestuttavaa on myös se, että kiusaamista tapahtuu usein ihonvärin, kielen tai ulkomaalaistaustan vuoksi.

Kiusaaminen aiheuttaa nuorena turvattomuuden tunnetta, jolla voi olla vakavia seurauksia nuoren terveyteen ja hyvinvointiin. Kiusaaminen voi aiheuttaa kiusatulle myös yksinäisyyden kokemusta, ahdistuneisuutta ja masennusta. Näillä tekijöillä on puolestaan yhteys nuoren identiteetin rakentumiseen sekä koulunkäyntiin ja opiskeluun. Seuraukset voivat heijastua pitkälle aikuisuuteen saakka. Kiusaamiseen puuttaminen tulisikin olla kaikkien yhteinen velvollisuus. Ulkomailla syntyneiden kohdalla erityisiä toimenpiteitä tarvitaan silloin, kun syrjivää kiusaamista tapahtuu ihonvärin, kielen tai ulkomaalaisen taustan perusteella. Jokaisella nuorella tulisi olla turvallinen kasvuympäristö.

Nämä Kouluterveyskyselyn alustavat tulokset vahvistavat myös aiempaa tutkimusta ulkomaista syntyperää olevien nuorten heterogeenisyydestä. Tulosten tulkinnassa ja päätelmissä tulee noudattaa varovaisuutta. Tuloksissa on suurta vaihtelua taustamaan mukaan. Myös maahanmuuttoikä ja Suomessa asutun ajan pituus sekä erilaiset muut perheeseen ja nuoren elämäntilanteeseen liittyvät tekijät saattavat olla vahvemmin yhteydessä nuoren hyvinvointiin ja terveyteen kuin ulkomaalaistaustaisuus. Jatkossa tutkimusta tulee kohdentaa näihin taustalla vaikuttaviin mekanismeihin ja niiden tunnistamiseen (vrt. myös Castaneda ym. 2017).